

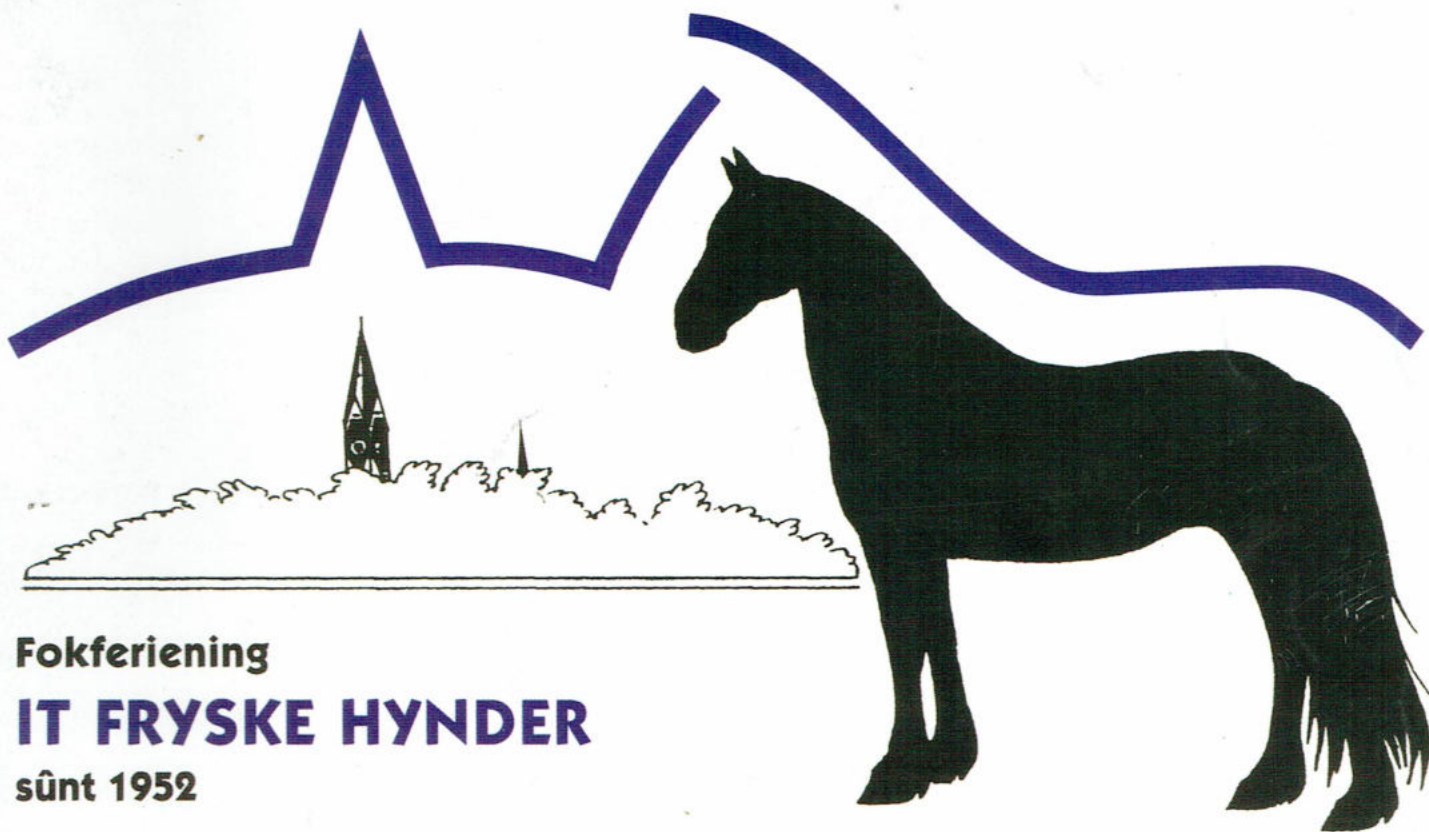

TNT Post
Port betaald

Meidielingsblêd fan 'e fokferiening "It Fryske Hynder"

Ferskynt trije kear jiers

Juli 2010

Fokferiening

IT FRYSKE HYNDER

sûnt 1952

Us fokferiening is oprjochte op 29-1-1952 yn hotel Hanenburg te Snits

Ereleden: W. Jorritsma
F. Smits

De oprjochters wiene: F.C. Drayer Molkwar
G. Geerligs Jutryp
D.P. Groenveld Jutryp
J.M. Jansma Drylst

Bestjoersgearstalling: T.H. Bouma 1e foarsitter Wommels 0515-331569
A.H. Ydema 2e foarsitter Wytgaard 058-2552080
M. Samplonius skriuwer Kolderwolde 06-42431326
of 06-25066374
A. Mandemaker ponghâlder Doniaga 0513-434319
Jeh. Dijkstra Tjerkwerd 0515-572968

Redaksjeleden: J. Bosma-Dijkstra Makkum 0515-231012
A. Noordmans
H. Atsma Uitwellingergera 0515-558120
J. Faber-Oudega Scharsterbrug 0513-413736
Jeh. Dijkstra Tjerkwerd 0515-572968

Meidielings / berjochten opstjoere nei:

M. Samplonius Oordenwei 3 8583 KN Kolderwolde 06-42431326
E-mail: m.samplonius@ziggo.nl of 06-25066374

Adreswizigings opstjoere nei:

A. Mandemaker Wielwei 41 8516 DE Doniaga 0513-434319
Ponghâlder E-mail: a.mandemaker@aocfriesland.nl

Kijk ook op onze website: www.itfryskehynder.eu

Banknûmer Fokferiening **Rabo Zuidwest Friesland** **32.61.64.987**

Ynhâldsopjefte:

Foarwurd	3
Keuring en middagprogramma	5
Aangifteformulieren	7, 9
Bestgaandrijpaard	11
Aangifte middagprogramma	13
Atypische myopathie	16
Moaie resultaten yn 'e maityd	17
Tuigseizoen in volle gang	18
Ere wie er toekomt	21
'Kies voor de uitgeteelde Fries'	24
Stikeltrie	32

FOKVERENIGING "IT FRYSKE HYNDER"

23^e Jiergong, nummer 2

Mei 2010

Ferskynt trije kear jiers

De KICK fan it keuren.

It bliuwt in bysûnder gefoel. As jo foalle as hynder yn de keuringsbaan is om keurt te wurden. Fan te foarren witte jo rasjoneel besjoen wol wat de sterke en wat 'mindere' punten binne. Mar ien kear yn de ring pykt de adrenaline, it is in machtich gefoel! It is noch bysûnderder as der in soort minsken lâns de kant stean en dat is altyd sa yn St. Nyk en Blauhûs.

Tongersdei 19 augustus ha wy ús keuring yn St. Nyk en sneon 21 augustus is de fokdei yn Blauhûs. De oanjefte sitte yn dit blêd. Dizze wolle wy graach werom ha op uterlik 19 july. Goed 4 wiken foar de keuring. Wêr't wy jierren 6 / 7 wiken oanmeldingstermyn hienen, is dit ferline jier werom brocht nei goed 4 wiken. Dat is goed slagge en tige waardeert troch in protte leden. Neist dizze oanjefteblêden, kinne jo de foallen /hynders ek oanmelde fia ús website www.itfryskehynder.eu (Fokdei 2010). Ek dit jier sil it Marjolein en Annemiek wer slachje om it programmaboekje op tiid klear te krijen. Sneon 14 augustus ha jimme it programmaboekje yn de brievebus.

Mar foar it safier is, ferwachtsje wy in hyl soart oanjefte fan jimme werom, sawol foar de keuringen as it middeisprogramma. Koart lyn stie yn de Paardenkrant in stik dat de kwaliteit fan de 3 jierrigen op in stamboek keuring net tafoel en dus in leech stjerpersintaazje (minder as 30%).

It is faak sa dat by ús op de keuringen yn St. Nyk en Blauhûs it stjerpersintaazje 50% as heger is.

Derneist ha wy fjouwer kampioenskippen; foallen, inters/twinters, 3 jierrigen en 4 jier en âldere merjes. En fansels it Algemien kampioenskip. Dus is it net sa muoilik om in keuring te sykjen. Dan ha wy it noch net iens hân oer it protte folk (ynklusyf keapers) wat der op ôf komt.

Wy sjogge jo graach mei foallen, hynders, famylje en/as kunde yn St. Nyk en Blauhûs.

út namme fan it bestjoer,

Tjitze Bouma
foarsitter

De Keuringen
Op donderdag 19 augustus in St. Nicolaasga en
zaterdag 21 augustus in Blauwhuis de fokdagen van
"It Fryske Hynder"

LET OP Eén veulen of paard per formulier en volledig ingevulde machtiging

Aparte formulieren voor St. Nicolaasga en Blauwhuis

Niet goed en volledig tegen influenza gevaccineerde paarden worden **niet gekeurd**.

Dus volledig ingevulde entingboekjes meenemen voor controle.

De rubrieken in St Nicolaasga.

- Rubriek 1A Premiekeuring hengstveulens
- Rubriek 2A Premiekeuring merrieveulens
- Rubriek 5A Premiekeuring van 3 jarige veulenboekmerries voor opname stamboek en eventueel sterverklaring
- Rubriek 6A Premiekeuring van 4 jaar en oudere veulenboekmerries voor opname stamboek en eventueel sterverklaring
- Rubriek 7A Premiekeuring van 4 jaar en oudere stamboekmerries voor sterverklaring
- Rubriek 8A Premiekeuring vier t/m zesjarige stermerries
- Rubriek 9A Premiekeuring van zeven jaar en oudere stermerries (incl voorlopig kroon)

De rubrieken in Blauwhuis

- Rubriek 1 Premiekeuring hengstveulens
- Rubriek 2 Premiekeuring merrieveulens
- Rubriek 3 Premiekeuring entermerries
- Rubriek 4 Premiekeuring twentermerries
- Rubriek 5 Premiekeuring van 4 jaar e.o. veulenboekmerries voor opname stamboek en eventueel sterverklaring
- Rubriek 6 Premiekeuring van 3 jarige veulenboekmerries voor opname stamboek en eventueel sterverklaring
- Rubriek 7 Premiekeuring van 4 jaar en oudere stamboekmerries voor sterverklaring
- Rubriek 8 Premiekeuring van vier t/m zesjarige stermerries (incl voorlopig kroon)
- Rubriek 9 Premiekeuring van zeven jaar en oudere stermerries (incl voorlopig kroon)
- Rubriek 10 Premiekeuring van kroonmerries
- Rubriek 11 Premiekeuring van modelmerries
- Rubriek 12 Premiekeuring van 3 jaar en oudere veulenboekruinen voor opname stamboek en eventueel sterverklaring
- Rubriek 13 Premiekeuring van 4 jaar en oudere stamboekruinen voor sterverklaring
- Rubriek 14 Premiekeuring van 4 jaar en ouder sterruinen

Rubriek preferente Merries

Net als de afgelopen jaren kunt u ook weer de gegevens van uw preferente merrie inleveren. Deze worden niet gekeurd maar zullen wel in het programmaboekje vermeld worden.

NB

Aanmeldingen dienen dit jaar **voor 19 juli** te worden opgestuurd, via de post of via de mail.

De aanmeldingen worden door het stamboek op de website van het KFPS gezet.

Hier kunt u uw aanmeldingen controleren op **24 juli**.

Eventuele fouten kunnen op **25 juli tot 12.00** nog verbeterd worden.

Er worden geen bijschrijvingen meer gedaan!

Zaterdag 14 augustus heeft u het fokdagboekje in huis.

Het Middagprogramma

Rubriek 1A

Bestgaand tuigpaard merries (3-6 jr)selectie voor
De Centrale Keuring JFPMTA

Rubriek 1B

Bestgaand tuigpaard hengsten en ruinen (3-6 jr) selectie voor
de Centrale Keuring JFPMTA

Rubriek 2

Bestgaand rijpaard

Rubriek 3

Enkelspan vierwieligewagen Open klasse

Rubriek 4

Tweespan vierwieligewagen Open klasse

Rubriek 5

Dubbelspan voor de sjees Open Klasse

Rubriek 6

Tandem en Klavertje drie

Bij voldoende deelname wordt deze rubriek gesplitst

De aangifteformulieren versturen voor 19 juli naar:

M. Samplonius
Oordenwei 3
8583 KN Kolderwolde

telefoonnummer 06 424 313 26
m.samplonius@ziggo.nl

"Voor paardenboxen,
speciaal op maat gemaakt!"

App.bouw & Constructiebedrijf Dedden BV

Kon. Wilhelminalaan 11
8338 KA Willemsoord

Tel. 0521 - 58 87 85
E-mail info@deddenbv.nl

!Aanmelding voor **19 juli 2010!**
AANGIFTEFORMULIER FOKDAG
FOKFERIENING "IT FRYSKE HYNDER"
Keuring Blauwhuis 21 augustus 2010

Rubriek:

Naam paard/veulen: _____
Reg.nr.paard/veulen*: _____
Vader: _____
Geboortedatum: _____
Fokker(naam + woonplaats): _____

Eigenaar (wanneer u recentelijk bent verhuisd graag het oude adres ook vermelden)

Naam: _____
Adres: _____
Postcode + woonplaats: _____
Telefoonnummer: _____
Emailadres: _____

* registratienummer van het veulen staat linksboven vermeld op het blauwe papier

EENMALIGE MACHTIGING

Ondergetekende verleent hierbij een eenmalige machtiging aan het Friesch Paarden-Stamboek om van zijn/haar onderstaande (post)bankrekening af te schrijven het verschuldigde bedrag voortvloeiende uit de keuringsuitslag

Betreffende het paard/veulen: _____
Bankrekeningnummer : _____
Gironummer: _____
Naam en voorletter(s): _____
Adres, postcode en woonplaats: _____
Datum: Handtekening: _____

Voorbrengpoule

Ik maak graag gebruik van de voorbrengerspoule van FF It Fryske Hyndervoor het voorbrengen van mijn veulen/ paard Ja / Nee

Opgave

U kunt het volledig ingevulde formulier **voor 19 juli** opsturen naar:
Marjolein Samplonius
Oordenwei 3
8583 KN Kolderwolde

Hengstenstation Spannenburg

Hengstenstation Spannenburg
Gaastdijk 17
8522MV Tjerkgaast

Tel: 0514-531367
Mob: 06-53359576

K.I service Setske de Jong
Mob: 06-22525835
Mail: s.dejong@home.nl

voor een uitgebreide kleuren folder bel of mail

www.

ka

hobbyfoto.nl

Reinder 452
Aan * Sierk

Reinder is een mooie vriendelijke hengst met een goed exterieur en een goede afstamming.

Rik 396
Oltman * Reitse

Rik is Z2 dressuur met Natasja Scholten en wordt tevens gebruikt als tuigpaard. Rik is een lieve, werklustige en veelzijdige hengst.

Olof 315
Reitse pref. * Lammert

De nakomelingen van Olof blinken uit in beweging en een sterke achterhand, bovendien zijn ze erg leergierig en hebben een lief karakter. Olof past goed op merries uit de wessel lijn.

Onne 376 sport
Leffert pref. * Hark e pref. Stm.

Kampioen HK 20

Onne is vader van vele fokdagkampioenen en heeft een zeer hoog percentage stermerries. Onne geeft luxe rastypische paarden met maat en front.

Fetse 349
Feitse * Djurre

Fetse is een grote stoere hengst met een sterke achterhand en een prachtig front.

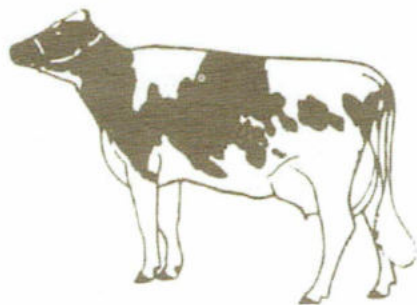
www.hengstenstation-spannenburg.nl

FIRMA

MELKVEEBEDRIJF/FOURAGEHANDEL

JORNAWOMMELSERWEG 81, 8804 NN TZUM
TELEFOON 0517-452373/452828 FAX 0517-452516**Uw leverancier van:**

- hooi
- stro
- kuil
- maïs
- gemalen stro
- voeraardappelen

GEBR. GERLSMA B.V.

DEALER:

- John Deere, Fendt en Same tractoren.
- Pöttinger ladewagens
- Ladewagens
- Tractor veewagens
- Auto aanhangwagens
- Alle maten landbouwbanden
- Tractorbanden: Kuhn, JF, PZ en Stoll

**Dealer voor Friesland van
B.P.W. assen voor alle wielvervoer****VERTEGENWOORDIGERS:**

J. v.d. Gaast - Tel. 0515 - 54 32 10

S. Ketelaar - Tel. 0515 - 57 35 86

Mobiel 06 - 543 98 876

**Workum, Lutswei 1
Nijland, Hottingawei 34****Loon- en Grondverzetbedrijf
H. BRANDSMA B.V.
WOLSUM****Uw adres voor:****NIEUW!!** Maaien, 8 mtr. combinatie

Harken, met zijafleg

Hakselen

Oprapen

NIEUW!! Vicon Grootpakpers

Giertank met Hondengang

Compleet programma Graslandverbetering met lasergestuurde
kilverbakken met lasergestuurde ploegen,
trekkers tot 200 pk**NIEUW!!** Lasergestuurde afreibalk voor het onder profiel leggen
van onderbanen voor bestrating, sleufsilo's en erfverharding.**NIEUW!!** Frees-zaai combinatie in één werkgang

Planbegroting en subsidie-aanvragen voor r.v.k.

Grondberekeningen via de computer

Klepelen van taluds

Hekkelen met maaikorf ook met kraan en direct op kippers

Greppelfrezen

Walfrezen

Drainage doorspuiten

Leveren PVC-buizen

Vraag vrijblijvend om alle informatie

... uw garantie voor de toekomstwww.brandisma-wolsum.nl

Tel: 0515-57 94 08

Fax: 0515-57 90 99

Mob: 06-51 23 95 37

Beter "Vroeg op" dan laat wakker

Het adres voor een goed zadel of een eerlijk tuig.

Nu ook het originele Friese tuig.

Ook ruim gesorteerd in:

halsters - dekken

borstelwerk - bitten

waxs coats

en lederen laarzen

Origineel Friese tuig

speciale prijs **£ 750,-**

Ook twee-span Friese tuigen

Ja "VROEG OP" is beslist de ruiterspecialist

Winkel: Bovenweg 62, 1834 CG Sint Pancras

Tel. 072-5642588

Autotel. 06-53994666

Eventueel voor het passen van zadels
of tuigage aan huis te ontbieden

Elektro Vakman

De beste merken voor iedere beurs.
Voor alle elektrische apparatuur
garantie/zeekerheidsplan

Audio - Video - Satelliet-TV

Koel- / Vries- / Wasapparatuur

Telecom

Voor alle telefoonapparatuur, telefoonaanvragen,
verhuizingen, wisselgesprek, ISDN-aansluiting.

Beveiliging

Voor alle gebouwen en woningen

Antennetechniek

informeer naar onze D2 Mac-ontvangers

Eigen inbouwstation autotelefonie

Eigen service werkplaats

Officieel dealer KPN Telecom

B.J. MINNEMA & Zn.

Technisch bedrijf

Elektra

Telecommunicatie

Audio/Video

PTT Telecom Dealer

Kade 9, 8521 JR St. NICOLAASGA
Tel. 0513-43 16 20 - Fax 432415

vander

VEER

**stallen
bouw**

*IJzersterke
concepten*

Een van der Veer stal is
een begrip in kwaliteit.
De stallen worden voor
u op maat, volledig naar
uw wensen uitgevoerd.
Voor meer informatie
sturen wij u graag onze
folder of nodigen wij u
uit een kijkje te nemen
op onze website.

van der Veer Stallenbouw
Tinweg 6
8471 XK Wolvega

www.vanderveerstallen.nl tel. 0561 612317
vd.veerwolvega@hetnet.nl fax 0516 613271

Ook aanbiedingen
in diverse

GEBRUIKTE
TREKKERS
en MACHINES

LANDBOUWMECHANISATIEBEDRIJF

J. Kuipers

Blauwhuisterlaan 10
8658 LC GREONTERP
Tel. 0515-57 93 57

Steenlaan 3
8651 TB ZURICH
Telefoon 0517-57 93 20

St. ANNAPAROCHE
0518 - 40 13 83

Bosma Groene Vakzaak

Dier - Hobby - Techniek - Fourage - Tuin

Gaastweg 62 8521 JE
St. NICOLAASGA Tel. 0513-431810

Oók voor RUITERSPORT artikelen

- Tuigen
- Zadels
- Halsters
- Dekens
- Caps
- Kleding
- Bitten
- Zwepen
- Fourage
- Diergenees-
middelen
- Enz.

Inkelspan – Seleksje foar de Sintrale Keuring – 3-6 jierigen

Inkelspan – Seleksje foar de Sintrale Keuring – 3-6 jierigen

Inkelspan foar de vierwielige wagen – Open Klasse

Namme	_____ stamb/ ster/ model
Berne	_____
Heit	_____
Eigner	_____
Weinnummer	_____
Rider/ster	_____
Til:	_____
Hynst / run/ merje	_____

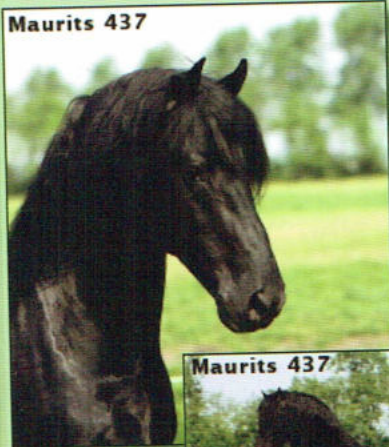
Inkelspan foar de vierwielige wagen – Open Klasse

Namme	stamb/ ster/ model
Berne	
Heit	
Eigner	
Weinnummer	
Rider/ster	
Til:	
Hynst / run/ merje	

- * vers sperma verkrijgbaar van de volgende dekhengsten: Maurits, Mewes, Jense, Andries en Ulke.
- * in de Noordelijke provincies komen wij aan huis insemineren, voor de rest van het land kunnen wij het sperma per koeriersdienst naar elk station versturen.
- * u kunt bij ons ook terecht voor het beleren en keuringsklaar maken van uw paarden.
- * uitgebreide kleurenfolder op aanvraag verkrijgbaar.

Maurits 437

Maurits 437

Mewes 438

Nieuw!!!

Maurits 437

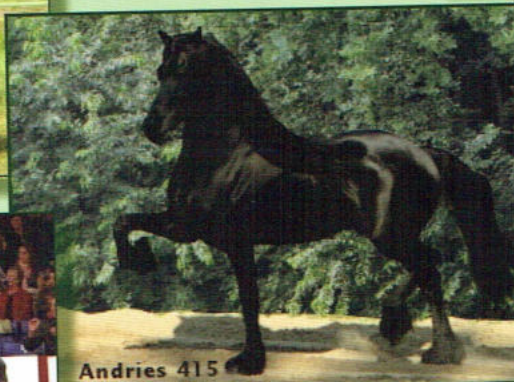
Mewes 438

Jense 432

Ulke 338

Andries 415

Mewes 438

Dekstation Gaasterland • Oudemirdum • Mob.: 06 - 51 10 66 95
www.dekstationgaasterland.nl

BESTGAAND RIJPAARD

Iedereen die lid is van onze fokvereniging mag zijn of haar paard mee laten doen.
Merrie, ruin of hengst vanaf 3 jaar.

Amazone of ruiter is in wedstrijd tenue gekleed.

Onder het zadel willen we graag de zadel vormige-sjabrak zien in de kleur wit.

Tijdens de ochtend wordt er door 2 vakkundige juryleden beoordeeld wie er
's middags naar de finale mogen.

Er wordt in twee groepen gereden, merries en ruinen/hengsten.

OPGAVEFORMULIER BESTGAAND RIJPAARD

Naam van paard :.....

Vader van paard :.....

Geslacht van paard :.....

Leeftijd van paard :.....

Eigenaar van paard :.....

Rijder of Rijdster :.....

Opsturen voor 19 juli naar:

M. Samplonius
Oordenwei 3
8583 KN Kolderwolde

telefoonnummer 06 424 313 26
m.samplonius@ziggo.nl

'De Terpen' biedt aan de tophengsten:

Tjalbert 460

(Beart 411 x Ulke 338)

Stokmaat: 1.65 m.

Take 455

(Jakob 302 x Oltman 317)

Stokmaat: 1.65 m.

Beart 411 *sport*

(Jasper x Feitse pref.)

Rindert 406 *sport*

(Brandus x Jochem pref.)

Teeuwis 389 *sport*

(Fetse x Reitse pref.)

Van Sminialeane 48 - 8731 BH Wommels

Tel.: 0515-332505 Mobiel: 06-53194021 Fax: 0515-332255

Internet: www.deterpen.com

Dûbbelspan foar de vierwielige wagen

Namme	_____	stamb/ ster/ model
Berne	_____	
Heit	_____	
Eigner	_____	
Weinnummer	_____	
Rider/ster	_____	
Til:	_____	
Hynst / run/ merje	_____	

Klavertje treie

Namme	_____	stamb/ ster/ model
Berne	_____	
Heit	_____	
Eigner	_____	
Weinnummer	_____	
Rider/ster	_____	
Til:	_____	
Hynst / run/ merje	_____	

Tandem

Namme	_____	stamb/ ster/ model
Berne	_____	
Heit	_____	
Eigner	_____	
Weinnummer	_____	
Rider/ster	_____	
Til:	_____	
Hynst / run/ merje	_____	

Dûbbelspan foar de Sjees

Startgeld 100 euro

Namme	_____	stamb/ ster/ model
Berne	_____	
Heit	_____	
Eigner	_____	
Weinnummer	_____	
Rider/ster	_____	
Til:	_____	
Hynst / run/ merje	_____	

Atypische myopathie

Dit voorjaar zijn wij in ons praktijkgebied meerdere malen geconfronteerd met 'atypische myopathie', een voor paarden meestal dodelijke spierziekte. Ook landelijk gezien is er een stijgende tendens van dit sinds enkele jaren vertoonde ziektebeeld. Atypische myopathie wordt voornamelijk gezien in de herfst en de lente, bij grazende, vaak sober gehouden dieren, waarbij gras het grootste gedeelte van het rantsoen is. Het ziektebeeld heeft een acuut verloop en normaliter is er voorafgaand geen geschiedenis van zware arbeid bekend.

Veertien paarden die verdacht werden van atypische myopathie zijn in het najaar van 2009 en voorjaar 2010 uitgebreid onderzocht op de Faculteit Diergeneeskunde. Bij de helft van deze paarden werd door middel van een nieuw ontwikkelde urinetest de diagnose atypische myopathie gesteld. Bij al deze dieren werden in het weiland esdoornstakjes en/of esdoornbladeren aangetroffen. Hetgeen wij ook in alle gevallen kunnen bevestigen. Uit recent epidemiologisch onderzoek blijkt dan ook dat het eten van esdoornblaadjes met een symbiotische schimmel (endofyt) landelijk gezien de gemeenschappelijke factor is. De zoete smaak hiervan is mogelijk aantrekkelijk voor paarden.

Bij atypische myopathie (humaan erfelijk, bij het paard echter niet) werken enkele belangrijke enzymen van de vetstofwisseling niet meer. Daardoor vindt er een ophoping plaats van schadelijke stofwisselingsproducten en ontstaat er een tekort aan de stofwisselingsproducten die energie moeten leveren. Hierdoor krijgt het paard stijve spieren, wat door de eigenaar opgemerkt kan worden als sloomheid, een afwijkende stijve gang en met veel moeite gaan liggen van hun paard. De spierenzymactiviteit in het bloed is erg hoog door het spierverval en de urine wordt koffiekleurig, doordat de afvalstoffen van de

spieraafbraak uitgeplast worden. Andere klinische symptomen die geconstateerd kunnen worden zijn; rood/paarse slijmvliezen, spiertrillingen, veel liggen, verhoogde hartslag, moeilijk ademen en hypothermie. In regel sterft 70 tot 95% van deze paarden binnen 72 uur.

Indien u een paard verdenkt van atypische myopathie, dient u het paard direct van het land af te halen en op rust te zetten. Vervolgens voldoende hooi en water verstrekken en het paard warm houden. Loop de weide langs of dat er inderdaad jonge esdoornstekjes te vinden zijn, controleer andere koppelgenoten zorgvuldig en verweid ze indien nodig. De ziekte is niet besmettelijk, maar komt wel voor in uitbraken.

Raadpleeg direct de dierenarts, laat altijd de dierenarts naar het paard toekomen in plaats van het dier op transport zetten in verband met verdere spierschade. Klinisch onderzoek en bloedonderzoek zijn nodig om de diagnose te bevestigen. Aan de hand hier van kan er een ondersteunende (vloeistof)therapie worden toegediend en de prognose worden uitgesproken.

D.G.C. De Greidhoeke
Drs. B.A. van Deuren

Moaie resultaten yn 'e maityd

Anke Noordmans

Op 't heden dogge Fryske hynders it goed yn 'e sport en yn it nijs. Sa meie fjouwer amazônes/ruters mei de Fryske hyndertrein nei de 'World Equestrian Games' in Kentucky. Peter Spahn is ynternasjonaal oant ryden. Ingeborg Klooster mei Hoppe van de Demro Stables (Mintse x Tsjerk) docht it ûnder oare op dit stuit nasjonaal hiel bêst.

Ek ryders út ús eigen regio dogge it goed. Sa start Ieke Baukje Anema har Wifo's Tialda no Z2. Yn Foudgum ried se 207 punten en in 2e priis byinoar. Dizze merje wurdt 'allround' ynsetten, Tialda (heit: Feitse) hat ek in fôle. Dizze fôle, berne yn april is har achtste neikommeling, mar har earste merjefôle. Ieke Baukje rydt ek Wifo's Reinder (Beintse 418 x Tialda); yn Frjentsjer hiene sy dizze moanne 189 en 191 punten en twa kear in twadde priis y

Noch sa'n goeie fok- en sportmerje die mearsidich is, wurdt troch Monique de

Jong riden; Doete fan Great Beckum fan ynspekteur Sjouke de Groot. Dizze kombinaasje mei no Z1 starte en by de merje rint no in hynstefôle.

In hynder dat ek in soad kin is dekhynst Monte. Thea Dykstra mei Monte no ZZ-swier út bringe.

Willemke van der Bij rydt it hynder Tynke fan Twillens. Sy helle in fyfde priis en 188 punten yn de B op it konkoers fan PSV de Water-Poorters.

Op de lêste dei fan maaie starte Miranda Rindert 406 fan Rudy Rienstra út Wommels yn it ZZ-licht yn Easterwâlde. It resultaat yn de earste proef wie 60,86 % en yn de twadde proef scoorde se mei 60,44 % in fjirde priis. Miranda starte ûnder oare begjin juny dekhynst Take 455 L1 yn Frjentsjer. Sy gongen mei in twadde en in fjirde priis nei hûs.

Dit wie in koarte gearfetting, fan it boarren yn dressuur mar alle ruters en hynsterydsters fan ús fokferiening wolle wy in protte sukses tawinskje.

BLEEKERBOUW

Utiliteitsbouw
Industriebouw
Woningbouw
Restauratie
Verbouw
Onderhoud

*boerderij verbouwen
of restaureren?*

*voor een snelle en
scherpe prijs!*

Daar kunt u op bouwen!

BleekerBouw
De Wymerts 3, 8701 WT
Postbus 78, 8700 AB
Bolsward

T. 0515 - 57 39 46
F. 0515 - 57 22 73
E. info@bleekerbouw.nl
I. www.bleekerbouw.nl

TUIGSEIZOEN IN VOLLE GANG

Tekst en foto's: Johanna Faber

In de maand mei was het aanpoten voor de fanatieke tuigpaardrijders met sjezen. We konden rijden in Lunteren, Bennekom, Roden en Eext. Ook op Koninginnedag waren we present in De Bilt. De allereerste conclusie die we konden trekken na de start van het seizoen was; de paarden staan er goed voor en laten een brede top zien. In vrijwel geen enkele rubriek is er echt één uitschieter. Wel kunnen we constateren dat Sybren Minkema en Jolanda Schreuder uit Frieschepalen met hun hele team momenteel goede zaken doen. Ze winnen misschien niet elke rubriek maar zijn zeker in de top drie te vinden. Udo de Haan uit Beetsterzwaag bouwt momenteel het meest op Martinus P.J. (v. Tjerk) die hij mag gebruiken van Pieter Wijbenga en Janet van der Ark uit Oudwoude. Ook uit deze stal komt Pieter P.J. (v. Doaitsen) die in de nieuwelingencompetitie wordt uitgebracht.

Frits de Jong uit Tjerkgaast is dit jaar ook weer present samen met zijn dochter Setske. Het spijt ons allemaal nog zeer dat ze niet meer kunnen beschikken over Wierd (v. Folkert) maar dat was u allen al bekend. Er wordt nu een nieuwe uitdaging aangegaan met Pieter Paul (v. Fetse) en Wisse (v. Wisse). Beiden zijn nieuw en dat vergt even een omschakeling want op

Wierd konden ze wel enorm bouwen. Nu is het even aftasten. In de enkelspanrubrieken waren Wisse en Pieter Paul nog niet helemaal overtuigend maar in span en tandem was dat anders. In beide rubrieken kwam het nog niet tot een zege maar prachtige top drie klasseringen zijn zeker ook iets om tevreden over te zijn. Tenslotte kan er maar eentje winnen.

Willem Wester zal in Dokkum pas weer te zien zijn met Jelte fan it Pompeblêd (v. Ulke) en Patrick fan it Pompeblêd (v. Ulbert). Tijdens dit concours wat op het moment van dit schrijven nog moet plaatsvinden zal Willem zijn titel verdedigen in de rubriek klavertje drie.

Hoewel het niet met dezelfde paarden zal gebeuren, zal hij zeker zijn best gaan doen. Dochter Emmie de Jong-Wester heeft onlangs haar rijvaardigheidsbewijs gehaald en begint ook aardigheid te krijgen aan de tuigsport. We hopen haar dit seizoen ook nog een paar keer in actie te zien. Vader en dochter Jelle Bouma en Fimmy Schreur-Bouma hebben evenals vorig jaar een eigen fokproduct meelopen in de nieuwelingencompetitie. Deze Tjitse (v. Ulke) heeft Annegjen als moeder en dat maakt Tjitse (stamboeknaam Tsjitse) een halfbroertje van dekhengst Maeije 440. Jelle Bouma heeft nog een ander paard aangekocht om ook nog span te kunnen rijden. Deze Sytse heeft Aan als vader en loopt onder Fimmy ook mee in de limietklasse en damesklasse.

Werpen we even een blik op een rubriek die vaak veel belangstelling wekt, de nieuwelingenklasse dan zien we dit jaar een iets andere trend dan vorig jaar. In 2009 waren er drie paarden die de dienst uitmaakten, te weten Maurits 437, Jisse 433 en Renso van de Elsenerhof. Deze laatste werd winnaar in handen van George Borkent jr. In 2010 is het wederom deze zelfde rijder die een goede troef in handen heeft. Nu is het Tom van de Gonda (v. Beart) die nog onverslagen is. Ben Nijhof uit Markelo is eigenaar van deze hengst terwijl Gerrit Karnebeek uit Goor de fokker is.

De animo bij de regionale rijders is momenteel zeer goed. Alle concoursen die onlangs zijn verreden (Pingjum, Wijnjewoude en Gorredijk) kenden op de Young Ridersrubriek na een prima startlijst. Ook uit ons fokgebied zijn er een aantal rijders vertegenwoordigd. Natuurlijk verwelkomden we Brechtsje van der Weij weer met Manno fan Kippenburg (v. Andries) en Ouke fan Skarren. Brechtsje en Manno gooide hoge ogen op het concours in Wijnjewoude en Pingjum. De overwinning was er op een haar na. Pieter Okkema is ook al een paar keer present geweest. Hij heeft Thorn van de Noest Hoeve (v. Andries) meegenomen en mag ook beschikken over Jonker fan Lutke Peinjum.

Deze is natuurlijk al vergevorderd en rijdt in de open klasse. Eerder zagen we deze hengst, welke in eigendom is van Nanne Osinga in handen van Age Okkema. Laatstgenoemde heeft van zijn vader momenteel Markant van de Noese Hoeve (v. Ielke) te gebruiken. Age is erg enthousiast en zal Markant ook voor de sjees zetten.

Freddy Bloemhof met Astrid van de Veldreed (v. Thomas) waren in Pingjum te zien. Ze bereikten in de limietklasse een 10^e plaats. Uit Oudemirdum kwamen Hendrik Eppinga en Tsjalling de Boer. Ze brachten Uilkje E. (v. Andries) mee. Hiermee werd door Tsjalling ook gestart in de Young Riders.

Sjerp de Jong heeft zowel wat regionaal als mede wat nationale wedstrijden gedaan. Door de nieuwe regelgeving is dit toegestaan. Sjerp beschikt nog steeds over Ruben (v. Fetse) en Wobke (v. Jelle). Al jaren wordt Sjerp bijgestaan door Ilse Koster.

Abe Brandsma die tegenwoordig veel in samenwerking met Age Okkema doet heeft dit jaar toch zelf zijn eigen merrie Antje L. (v. Olof) gereden. Antje mag nu in de open klasse starten en het doel is om te proberen het sportpredikaat te behalen. Ze zijn hiervoor op de goede weg.

Als afsluiter van het geheel mogen we ons verheugen op een tweetal heren die dit jaar ook zich gaan mengen in het strijdgeweld. Daarbij direct zeggende dat ze dat nu al zeer verdienstelijk doen. Ik heb het nu over Otto de Vries en Obe Mous. Laatstgenoemde kent de klappen van de zweep in de tuigsport natuurlijk. Hij reed zijn eigen dekhengst Karel in de jaren 90 tot en met 2002. Nu probeert hij het wederom met eigen fokproducten. Hij heeft Unicum van Boudina M (v. Aan) mee en Otto de Vries rijdt Menno (v. Teeuwis). Beide paarden komen ook in het span en worden per toerbuurt gestuurd door de beide heren. Een prachtige samenwerking waar we heel blij mee zijn. Het seizoen is van start gegaan en de tijd voor de kampioenschappen breekt straks aan. Iedere deelnemers...

heel veel succes!

Ilse Koster met Ruben

Rollema Accountants B.V.
Voor al uw financiële zaken

Lorentzstraat 21d

8606 JP SNEEK

0515-460604

AA-ACCOUNTANT

Bemiddeling in:

TE KOOP

- Arum - Camminghaweg 38 - kophalsromp
Boerderij met 11 paarde boxen, 20x60 Eb en Vloed bak,
stapmolen, ruitershop bestemming detailhandel en
nijverheid iets met meerdermogelijkheden.-
- Goënga - Kophalsromp woonboerderij met 2 hectare grond.
Aankoop van eventueel meer hectare behoort tot
de mogelijkheden.
- Boazum - Kophalsromp woonboerderij met 2 hectare grond.

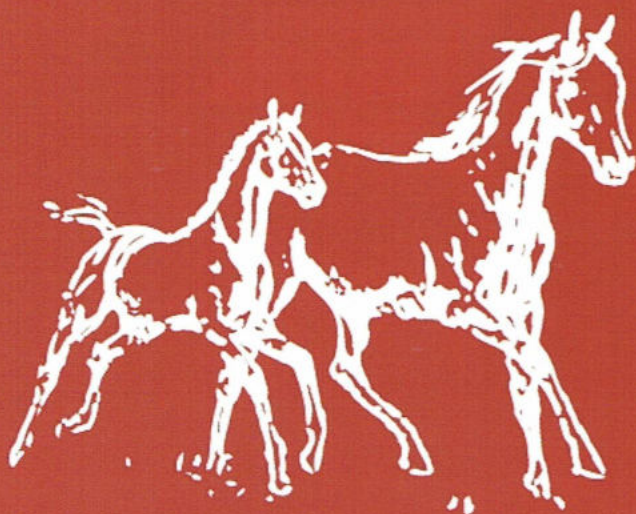
Voor verdere informatie kijk op HYPERLINK

"<http://www.brandsmag-og.nl/>"

www.brandsmag-og.nl of bel 0515-430306 inruil is mogelijk dus
voor directe zekerheid garant.

BRANDSMA AGRARISCH VASTGOED

Alles voor paard en ruiter
Ruime winkel, ruime keus

Wij willen.....

Ruitershop Beerens

Oergongswei 13, 8629 SZ, Scharnegoutum. Tel: 0515-419044. www.ruitershopbeerens.nl

Ere wie ere toekomt.....

tekst: Johanna Faber
Foto's Rijk van Vulpen

In het oktober nummer van ons meidielingsblêd hebben we een aantal kampioenen genoemd uit het wedstrijdseizoen 2009. Per abuis zijn hier een tweetal kampioenen uit onze regio niet genoemd. Hierbij alsnog de ontbrekende winnaars.

Sjerp de Jong en Ilse Koster uit Witmarsum

Tijdens de Agrarische Dagen in Franeker in september 2009 werden Sjerp en Ilse Fries kampioen ringsteken met Wobke. De zeven beste rijders van Vereniging Het Friese Tuigpaard streden tegen de beste zeven van Vereniging De Friese Aanspanning. Doorgaans komt de winnaar uit de stal van De Friese Aanspanning maar dit jaar waren het de sjezenrijders die de beste score lieten noteren.

Willem Wester uit Tjerkgaast

Op 18 juli 2009 won Willem Wester in Garijp het kampioenschap klavertje drie, één van de moeilijkste disciplines binnen de tuigsport. Voorop liep Jelte fan it Pompeblêd (v. Ulke) en in het span liepen de beide Ulbert-nazaten Maurits 437 en Patrick fan it Pompeblêd. Willem had af te rekenen met drie andere medestrijders, waarbij Udo de Haan uit Beetsterzwaag de meeste tegenstand bood.

Bart Ducro: 'Kies voor de uitgeteelde Fries'

Uit Levende Have, februari 2010
door Marion van 't Land

Is er nog wel toekomst voor het Friese paard? Je zou denken van niet, gezien de vele verontrustende geluiden over allerlei inteeltellende. "Toch wel", zegt onderzoeker Bart Ducro. "Binnen één paardengeneratie kunnen we de problemen de baas zijn. Maar dan moet wel iedereen meewerken. Ook de hobbypaardenhouders."

Vrijwel elke fokker kijkt bij het kruisen van zijn dieren een paar generaties terug in de bloedlijnen. Bart Ducro deed aan Wageningen University & Research Centre hetzelfde, maar dan voor alle Friese paarden uit heden en verleden. Daarmee brachten hij en zijn team de inteeltcijfers van de gehele populatie Friese paarden in kaart. Aanleiding voor het onderzoek, waarvoor het Friesch Paarden-Stamboek de opdracht gaf, waren enkele afwijkingen die relatief vaak bij het Friese paard voorkomen: dwerggroei, waterhoofden, gewrichtsproblemen, verwijde slokdarmen, aan de nageboorte blijven staan.

Ducro had als voordeel dat het stamboek, dat dateert uit 1879, zijn registratie tiptop op orde heeft. "Toch zegt dat niet alles. We weten dat er erfelijke gebreken binnen het ras zijn, maar die zie je niet in een stamboom terug. Fokkers lopen niet te koop met de overervingsproblemen van hun dekhengsten. En niet-levensvatbare of doodgeboren veulens worden niet altijd aangegeven. Soms zijn er kleine aanwijzingen dat er iets mis is. Bijvoorbeeld als er na dekkingen door een bepaalde hengst verdacht weinig veulens bij het stamboek worden aangemeld. Maar harde cijfers ontbreken."

Is dat de reden dat er al niet veel eerder is ingegrepen?

Het duurt altijd vrij lang voordat erfelijke aandoeningen zich openbaren, zegt Ducro. "Tegen die tijd zitten de problemen al in het

genetisch materiaal van vele dieren binnen een populatie. Kruis die er dan maar weer eens uit. Nee, een beperking van inteelt in zijn algemeenheid is de beste verdediging om mee te beginnen."

Uit Ducro's onderzoek bleek het inteeltpercentage van Friese paarden een kleine zestien procent te zijn. Dat is een gemiddelde; sommige paarden zijn meer dan twintig procent ingeteeld, met enkele uitschieters naar zelfs 38 procent. Ter vergelijking: een nakomeling van een broer en zus is voor 25 procent ingeteeld. Ducro: "Op dit moment ligt de gemiddelde verwantschap tussen ouderdieren, dus merries en hengsten waarmee gefokt wordt, op ruim zeventien procent. Daardoor weten we dat die zestien procent van de huidige populatie in de komende jaren nog iets zal stijgen."

Dat is het écht slechte nieuws, vindt u. Wat bedoelt u daarmee?

"Het niveau van inteelt is minder belangrijk dan de stijging van dat niveau. Internationaal geldt de norm van de Food and Agriculture Organization (FAO) dat één procent inteelttoename per generatie nog net aanvaardbaar is. Daarboven gaat het onherroepelijk mis. De frequentie waarmee erfelijke gebreken optreden, stijgt dan en de vitaliteit van de populatie neemt af. Op termijn zal zo'n ras uitsterven." Een paardengeneratie – de gemiddelde periode dat een hengst een zoon voortbrengt die zelf ook weer voor nakomelingen zorgt – duurt bij paarden ongeveer tien jaar. Bij het Friese paard staat de inteelttoename, gezien over de hele stamboekgeschiedenis, op 1,3 procent per generatie. Ducro: "Dat is dus echt te hoog. We moeten ingrijpen."

Ducro is een optimist. "Er zijn ruwweg achtduizend merries en honderd dekhengsten, dus als die hengsten allemaal evenveel merries gaan dekken is het probleem snel verholpen." Dat is de theorie, beseft hij maar al te goed. "De praktijk is dat iedereen met kampioenen wil fokken, of via lijnenteelt verbeteringen zoekt. We kunnen van alles verzinnen, zelfs welke merries het

beste met welke hengsten kunnen kruisen, maar zo werkt het niet. Niet de wetenschappers en niet het stamboek, maar de paardenfokkers zijn eigenaar van het fokmateriaal." Daarom werd een paar jaar geleden de deklimitering ingevoerd: maximaal 180 dekkingen per jaar voor jonge hengsten. Ducro: "Vooraf konden niet precies alle gevolgen daarvan worden overzien. Ik denk nu dat de deklimiet niet scherp genoeg is gesteld."

Zijn er nog aanvullende maatregelen te bedenken?

Los van de dekbeperkingen zou de fokkerij, aldus Ducro, meer rekening kunnen houden met het zogenoemde verwantschapspercentage: hoe dicht staat een hengst genetisch gezien bij het gemiddelde van de populatie? "Gebruik hengsten die daar wat verder weg van staan, die als het ware 'uitgeteeld' zijn, in populaire lijnen. Die hengsten zijn natuurlijk niet zonder reden op de achtergrond geraakt, maar een gezondere bloedlijn is toch ook veel waard? Of zet merries met een laag verwantschapspercentage in als hengstenmoeder. Kruis ze met populaire hengsten en fok verder met de hengsten die daaruit voortkomen. Samen met het stamboek denken we na over systemen hiervoor."

Van het inkruisen van echt vers bloed uit een ander paardenras is Ducro geen voorstander. "Het Friese paard is uniek in zijn gangen en zijn exterieur. Wat gebeurt er na inmenging van buitenaf? Bij trekpaarden en tuigpaarden zijn dat soort experimenten lang niet altijd goed gegaan. Een paar generaties later zit je dan wel met ongewenst, niet-rastypisch erfelijk materiaal in de populatie."

De jongste troef bij het gezonder maken van het Friese ras is de inzet van moleculaire genetika. Een paard heeft ongeveer dertigduizend genen, die ergens op de chromosoomkaart van drie miljard baseparen liggen. Door die in een laboratorium te vergelijken, kunnen genetische afwijkingen worden opgespoord. Ducro: "Neem bijvoorbeeld dwerggroei. We vergelijken de baseparen van vijftig dieren met dwerggroei met die van vijftig normale dieren, in de hoop één gebiedje te vinden waarin die twee groepen verschillen

Dan heb je het probleem gelokaliseerd." Als bepaald is welk deel van het genetisch materiaal zorgt voor een erfelijk gebrek, dan is de volgende stap het ontwikkelen van een DNA-test waarmee de dragers te onderscheiden zijn van de niet-dragers.

Wanneer wordt het testen op genetische defecten voor iedereen toegankelijk?

"Snel. In anderhalf tot twee jaar tijd hebben we wel een test voor aandoeningen die enkelvoudig vererven, zoals dwerggroei en waterhoofd", voerspelt Ducro. Helaas zijn bij negentig procent van de erfelijke gebreken meerdere factoren in het spel, die samen het defect verklaren. Osteochondrose bijvoorbeeld – een gewrichtsprobleem dat relatief vaak voorkomt bij opgroeiende paarden – is een erfelijk probleem, maar niemand weet nog hoe of wat. Ducro: "Voor dat soort erfelijke aandoeningen kan het dus langer duren voordat er een test beschikbaar komt. Maar ik weet zeker: als je over tien jaar een paard koopt, kun je dit laten testen op enkelvoudige aandoeningen en kun je voor enkele meervoudige aandoeningen een heel behoorlijke inschatting laten maken van het 'risico op'."

Betekent dat uiteindelijk het einde van alle erfelijke aandoeningen?

"Nee. Ik ben er ook geen voorstander van om alle dragers van alle aandoeningen voor de fok uit te selecteren. Daarmee creëer je een te kleine en te eenvormige populatie, die op termijn weer zal zorgen voor nieuwe inteeltproblemen."

Ducro heeft goede hoop dat het helemaal goed gaat komen met het Friese paard. "Er wordt soms anders over gedacht, maar voor het stamboek is gezondheid prioriteit nummer één. Al jaren." Ducro ziet ook een kentering in het bewustzijn bij fokkers. "Langzamerhand worden zij opener over de problematiek, zeker de merriehouders. Ook voor hen is de geboorte van misvormde veulens heel naar, zowel emotioneel als economisch. Hun interesse voor uitgeteelde dieren groeit." De statistieken van de laatste jaren lijken te zeggen dat de inteeltstijging al minder snel verloopt. Als iedereen zijn verantwoordelijkheid neemt, is die maximale één procent inteelttoename haalbaar binnen één paardengeneratie, denkt Ducro.

ONDERLINGE PAARDENVERZEKERING
Wymbritseradeel, Sneek e.o.

Uw PAARDner in verZEKERing

Premie vanaf 3 % !!!!!

Onze GRATIS service: deskundig advies/
begeleiding bij aankoop paard

Voor meer informatie over onze uitste-
kende en
moderne voorwaarden kijk op onze site

WWW.PAARDZEKER.NL of bel met onze
taxateur:

dhr. Sijtze Breemer
0514 - 591354 / 06 - 11138892
info@paardzeker.nl

DESKUNDIG, KLANTVRIENDELIJK, PERSOONLIJK

STAL OKKEMA

IN- en VERKOOP, BEMIDDELING
FRIESE PAARDEN
IMPORT, EXPORT

Te koop gevraagd Friese paarden,
liefst met beste papieren.

Uw handel is bij ons
in vertrouwde handen.

STAL OKKEMA

Jeth 5
BRITSWERD

Mobiel 06-538 182 66
www.stalokkema.nl

Hoveniersbedrijf
B. Bosma

Makkum, Tel. 0515-231012

• ADVIES • ONTWERP • AANLEG • ONDERHOUD

voor al uw

- Tuin ontwerp
- Tuin aanleg
- Tuin onderhoud

Hemmenseweg 1B - 8754 JC MAKKUM
Telefoon 0515 - 23 10 12
Mobiel 06 - 539 35 559
E-mail bosmahoveniers@hotmail.com

Internet bosmahoveniers.nl

Bestratings Bedrijf Zwaagman B.V.

Voor al uw straatwerk
zowel particulier als bedrijf

Gespecialiseerd in sierbestrating

Voor vrijblijvende prijsopgave

Andre Zwaagman
Nummer 41
8832 KD Huins

Tel. 0517 - 430 036
Fax 0517 - 430 509
Mobiel 06 - 200 055 70

DamBeton

- Betonplaten nieuw en gebruikt (leggen vanaf de vrachtauto mogelijk) (o.a. afkomstig van defensie)
- Golfplaten div. kleuren o.a. grijs, rood en zwart
- Sleufsilos div. hoogtes (eventueel geplaatst)
- Kanaalplaten 2e keus o.a. voor damleggers en verharding
- Gebruikte houten schotten (grenen en hardhout)
- Spoorbiels en wisselhouten
- Bouwstaalnetten en staven (tevens div. restantpartijen voor scherpe prijzen)
- Rubber op rol div. breedtes voor o.a. verharding en sleufsilovloeren
- Stalen rijplaten, verkoop en verhuur
- (Sier) bestrating; grote restpartijen en 2e keus voor erfverharding en tuin/terras
- Div. soorten (sier)grind, vulzand en metselzand
- Tempexplaten 2e keus ca. 8, 10 en 12 cm dik (zware persing)
- Duikers in staal en beton
- Stalen balken tot 16 mtr. lang

Bent U op zoek naar bovenstaande materialen, kom dan in ieder geval eens kijken op ons 10 hectare groot opslagterrein in Akkrum

Dam Handelsonderneming B.V.

Tel. 0566 - 65 15 75 - Fax 0566 - 65 15 27

Spikerboor 2

www.dambeton.nl

8491 PA AKKRUM

E-mail: dambeton@planet.nl

IK STA LEKKER **op staltegels van KLAAS BAKKER**

De duurzame, veerkrachtige en vochtdoorlatende ondergrond van rubbergranulaat heet Granuflex. Lekker voor uw paard en makkelijk voor u. Want u bespaart op stroafval en schoonmaken wordt kinderspel. Ontdek het gemak bij Klaas Bakker.

handelsonderneming

KLAAS BAKKER

Gorrierswei 21 9043 VX Wier

tel. (0518) 46 23 85 / fax (0518) 46 25 62

**Kan de kleinschalige paardenhouder dan
maar beter wachten met het kopen van
een Fries tot het zover is?**

"Nee, juist niet. Het zou vreselijk jammer zijn als de hobbydierhouder geen Friese paarden meer aanschaft vanwege hun slechte gezondheidsimago. De particuliere koper speelt een grote rol bij het gezonder maken van het ras. Hij moet bewust kiezen voor een Fries uit verantwoorde, 'uitgeteelde' foklijnen, niet voor de zoveelste nakomeling van een populaire hengst. Het stamboek kan daarbij helpen. Als de particulier zijn handen nu van de Fries af trekt, dan wordt de populatie nog kleiner en uniformer en de inteeltproblematiek groter. Dan sterft dit unieke ras, dit stukje cultureel erfgoed, misschien alsnog uit."

"De Eendracht"

De ûnderlinge
hynstefersekering te Dúnegea en Omstreken

Oprjochte yn 1917

- ✓ ☒ In hynstefersekering foar ús allegearre.
- ✓ ☒ Lege preemje, fanôf 3% op jierbasis.
- ✓ ☒ Skea-útkearing tot 90%
- ✓ ☒ Rap ôfhanneljen fan de skea.
- ✓ ☒ Smytfersekering is ek mooglik.

Ynljochtjings bij de seretaris:

H. Eppinga Kippenburg 4 8567 HA Oudemirdum

Tel.: 0514 - 57 21 11 Mobiel: 06 - 51 10 66 95

!Aanmelding voor **19 juli 2010!**
AANGIFTEFORMULIER FOKDAG
FOKFERIENING "IT FRYSKÉ HYNDER"
Voorkeuring St Nicolaasga 19 augustus 2010

Rubriek:

Naam paard/veulen: _____
Reg.nr.paard/veulen*: _____
Vader: _____
Geboortedatum: _____
Fokker(naam + woonplaats): _____

Eigenaar (wanneer u recentelijk bent verhuisd graag het oude adres ook vermelden)

Naam: _____
Adres: _____
Postcode + woonplaats: _____
Telefoonnummer: _____
Emailadres: _____

* registratienummer van het veulen staat linksboven vermeld op het blauwe papier

EENMALIGE MACHTIGING

Ondergetekende verleent hierbij een eenmalige machtiging aan het Friesch Paarden-Stamboek om van zijn/haar onderstaande (post)bankrekening af te schrijven het verschuldigde bedrag voortvloeiende uit de keuringsuitslag

Betreffende het paard/veulen: _____
Bankrekeningnummer : _____
Gironummer: _____
Naam en voorletter(s): _____
Adres, postcode en woonplaats: _____
Datum: Handtekening: _____

Voorbrengpoule

Ik maak graag gebruik van de voorbrengerspoule van FF It Fryske Hyndervoor het voorbrengen van mijn veulen/ paard Ja / Nee

Opgave

U kunt het volledig ingevulde formulier **voor 19 juli** opsturen naar:
Marjolein Samplonius
Oordenwei 3
8583 KN Kolderwolde

**TECHNISCH METAALBEDRIJF
DE JONG B.V.**
WOMMELS

MEER DAN 40 JAAR OPTIMAAL VAKMANSCHAP
UW ADRES VOOR
C.N.C. DRAAIEN / FREZEN
MACHINEBOUW
LASSEN
Walperterwei 35
8731 CD WOMMELS
TEL: 0515-331627 FAX: 0515-332731
www.tmbdejongbv.nl
E-MAIL: info@tmbdejongbv.nl

Detmar / Troost
NOTARISSEN

Bolsward
Eekwerdlaan 2
Telefoon 0515 572455
Fax 0515 572455
bolsward@detmartroost.nl

Makkum
Ds. L. Touwenlaan 27
Telefoon 0515 231346
Fax 0515 232143
makkum@detmartroost.nl

NOTARIAAT / MEDIATION / ESTATE PLANNING

Hinne 427 v. Tsjerk 328

Jisse 433 v. Jasper 366

"LEPPEHORNE"
Hengsten
station
S. Bangma Aldeboarn
Tel/Fax
(0566) 652 429
Mobiel 06 519 717 14

Fam. Bangma
Jinswâlde 7
8495 HA Oldeboorn

Tel: 0566 - 65 24 29
06 - 519 717 14
www.leppehorne.nl

Stal Chardon

KEURINGSKLAAR MAKEN - BELEREN - IBOP RIJDEN - VERKOOP

Ulkje R.S. (Folkert x Jurjen)

Verkocht door Stal Chardon

Voorlopig kroon & derde in haar rubriek op de CK 2009

Eig.: R. Bos, Bolsward

Goudame fan Bommelsteyn (Onne x Feitse)

Definitief model CK 2009

Eig.: J.J. v.d. Meulen, Broek-Noord

Hiltsje F. (Onne x Tsjerk)

Definitief model CK 2009

Eig.: C. de Groot, Lelystad

Verder werden de volgende merries (voorlopig) Kroon:

Diana B. (eig.: A. Kuipers-Brouwer)

Ulkje A.S. (eig.: R. Bos)

Tryntsje (eig.: J.E. de Groot)

Froukje Oldaa J. (eig.: J. Jacobs-Bersgsma)

Tineke fan Wetsenbosch (eig.: W.D. Sieswerda)

ALLE PAARDEN ZIJN GETRAIND EN VOORGEBRACHT DOOR STAL CHARDON

WWW.STALCHARDON.NL

Stal Chardon - Hesenserreed 5 - 9023 AP Jorwert - Tel. 06 42 31 48 65 - E-mail: info@stalchardon.nl

Stal

"De Noeste Hoeve"

Training

De Noeste Hoeve verzorgt voor u het beleren en keuringsklaar maken van uw paard(en). Tevens brengen wij de paarden uit in de sport en verzorgen wij I.B.O.P. - proeven

Handel

Stal de Noeste Hoeve heeft altijd een brede collectie eerste klas Fok/Sportpaarden in div. leeftijden. Ook bemiddelen wij in aan-en verkoop van Friese Paarden.

Fam. Pieter Okkema

G.Japiksweg 20, 8748 CM Witmarsum

Tel. 0517-532358 Fax. 0517-531033

Mobil. 06-15510146

noestehoeve@home.nl - www.noestehoeve.nl

Dealer Havens Voeders

Oene Sieperda
Noed 14
8521 NT St Nyk

0513 43 14 68
06 52 45 71 96

sportbrok

veulenbrok
merriebrok

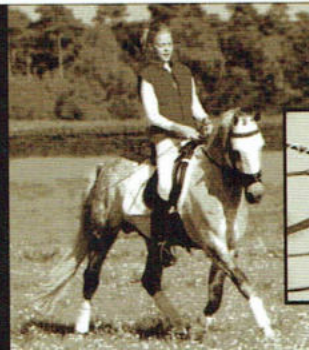

PAVO's sportbrokken:

Voor perfecte gezondheid en prestatie!

Peter Struik

Ambachtswei 4
8501 XA JOURE
Tel: 0513-416162

PAVO, Postbus 4136, 7200 AE, Arnhem
Tel: 0261-340000 of 0261-7217336, 0261-7217337
Fax: 0261-340001, e-mail: info@pavo.nl, website: www.pavo.nl

Het opfokproject in een nieuwe vorm

Het opfokproject van jonge hengsten van de Stichting Beheer Gronden Vitens Fryslân krijgt vanaf dit jaar een nieuwe vorm. De stichting gaat in de nieuwe opzet het gehele traject van opfok van hengstveulens tot aan de voorbereiding op de hengstenkeuring en eventueel het Centraal onderzoek faciliteren.

De fokker blijft in dit concept eigenaar van de hengst en behoudt de volledige vrijheid gedurende het traject en daarna.

De dienst wordt ieder jaar aangeboden voor 25 hengstveulens, die qua afstamming en exterieur aan hoge eisen voldoen. De voorkeur blijft daarbij uitgaan naar hengstveulens uit de eerste jaargang van de vaders van de veulens.

De hengsten die uiteindelijk niet worden aangewezen voor het Centraal Onderzoek krijgen de mogelijkheid deel te nemen aan de ABFP-test. Na deze test wordt er in februari een veiling georganiseerd, waarop de hengst kan worden aangeboden

Door het unieke, extensieve beheer van de gronden van Vitens en de wijze van opfokken van de paarden, kan de dienst van opfok tot voorbereiding op de hengstenkeuring voor een kostentechnisch interessant tarief aangeboden worden.

Hebt u belangstelling om uw hengstveulen op te fokken bij stal Tjerkgaast, neem dan contact op met Willem Wester (06 20 019 446).

www.friesepaardenopfokprojecttjerkgaast.nl

Stikeltrie

Alles of Niets uit de DNA monster verzamel - bibliotheek

Tijdens het overschrijven van een paard raakte ik bij het loket van het stamboekkantoor in gesprek. De mensen, van oudsher Friezen, zijn woonachtig in Duitsland. Voordat ze op vakantie gingen, moesten ze nog een paar zaken regelen op het stamboekkantoor. Tijdens het gesprek werd duidelijk dat ze twee afstammelingen van Rypke hadden; een eerste en een tweede premie veulen. Zo blij als ze toen waren zo teleurgesteld zijn ze nu. De ouwe baas zei tegen mij: "die veulens zijn absoluut niks meer waard". In een brief van de advocaat van de eigenaar van Rypke werd duidelijk dat het terugvorderen van het dekgeld waarschijnlijk al moeilijk wordt. De twee paarden zijn goed, maar de foklijn is voor de eerste 30 jaar geen cent waard voor de fokkerij, constateerde de fokker. Hij zei nog zo mooi: "Dan moet ik een dikke 100 worden, want ik ben nu 71.. Dat wordt dus niks".

DNA

Maar iedereen op zijn blauwe ogen vertrouwen, zoals in het verleden is gedaan, wil men niet meer. Nu is men toch maar overstag gegaan met het verzamelen van DNA. Nog verder graven in het verleden is toch niet verstandig, omdat we dan misschien nog meer gaten in de papieren tegenkomen. Wat niet weet wat niet deert, dus kiezen we ervoor zaken voorwaarts op te lossen.

Maar doen we dat??????

Nee, denk ik. We kiezen voor een systeem om DNA te verzamelen van de veulens. Pas na drie jaar, als het paard ster kan worden, word het dna-monster onderzocht op "echtheid" van de vader. Uitstel van executie. Het monster kost nu 47 euro. We willen de fokkers niet op kosten jagen. Als je DNA-materiaal aanbied bij verschillende firma's zou je voor 50 euro

een 100% betrouwbare uitkomst hebben, enkele weken nadat er bij het veulen een haarmonster is afgenomen.

Maar de keuze is gemaakt om dit drie jaar uit te stellen, of eigenlijk vier jaar als je de draagtijd ook meeneemt. En dan maar voor 25 % van de populatie, want als de merrie of hengst niet ster wordt, vindt er geen analyse plaats. Is het dan niet interessant om te weten of de correcte vader op papier staat?

Ik denk dat we nu het beste naar een systeem kunnen gaan dat waterdicht is en niet voor dat laatste tientje iets creëren wat aan veel kanten ook nog lek is.

Of gaan we met zijn allen in 2014 tegen de desbetreffende overtreder zeggen: "In 2010 was u fout"!

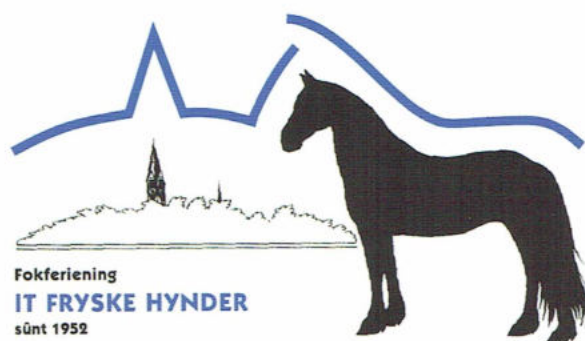
Andre Ydema

Kijk voor het laatste nieuws en informatie over de fokvereniging en de komende fokdagen op de site van It Fryske Hynder

www.itfryskehynder.eu

Heeft u tips over leuke artikelen voor op onze site?

Laat het ons weten.

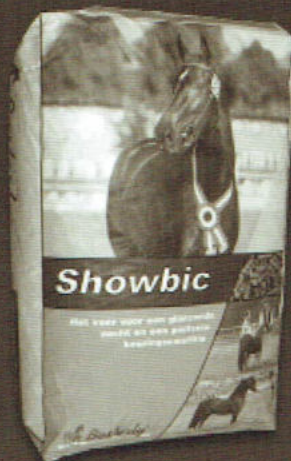

Besterly **Showbic**

Besterly Showbic is speciaal ontwikkeld om paarden in show- en keuringsconditie te brengen. Het geeft de vacht extra glans en zorgt ervoor dat uw paard snel in showstemming komt. Showbic geeft ook extra energie aan de hengsten tijdens het sport- en dekseizoen. Het resultaat is al zichtbaar na enkele weken.

Besterly Paardenvoeders wenst al haar klanten een goed seizoen!

- Glanzend en gezond haarkleed, kleurt uw Fries dieper zwart
- Versnelling van het verharingsproces
- Extra energie tijdens sport- en dekseizoen
- Snel resultaat

Besterly®
PAARDENVOEDERS

Besterly Paardenvoeders - Postbus 306 6710 BJ ZOE - Tel. 0318 - 675 438 - KvK 1462985 - info@besterlypaardenvoeders.nl - www.besterlypaardenvoeders.nl

ZEINSTRAL

Handelsonderneming

Jacobidyk 11
Blauwhuis

TEL 0515 - 57 98 38
FAX 0515 - 57 94 94
info@zeinstra.nl

www.zeinstra.nl

25 jaar

- Veehouderijbenodigdheden
- Landbouwfolie
- Afrasteringsmateriaal
- Werkschoeisel
- Reinigingsartikelen
- IJzerwaren
- Verfartikelen
- Speeltoestellen
- Skelters
- Trampolines

Voor kwaliteit in loonwerk

- Vraag vrijblijvend inlichtingen!

Loonbedrijf/kraanverhuur

H.J. Bos

Fax. 0517-469185

Waaxens 0517-469246

Reinier's Dienstverlening

foar jo
agraryske wurk

Kapelstrjitte 3 8742 KN Burchwert Tel: 06-53839593

Aangeboden door familie Kramer te Arum:

Stoeterij Beijemastate heeft nog enkele boxen vrij.

- Overdekte bak 20 x 40 m.
- Verlichte buitenbak
- Weidegang van 1 mei t/m 1 oktober
- Solarium
- Wasplaats

Dit alles in een gezellige entourage, voor maar € 150,- per maand (incl. voer, excl. mesten)

Ook geschikt voor oudere paarden/pony's

Deze worden voor u volledig verzorgd en genieten op onze stoeterij van een fijne oude dag.

Voor vragen of informatie kunt u ons e-mailen:

info@beijemastate.nl

website: <http://www.beijemastate.nl/down.htm>

Tel.: (06) 22 91 14 75

VOOR KWALITEIT NAAR:

Bouwbedrijf Bootsma b.v.

Thaborwei 4, 8632 WG Tirns Tel. 0515 - 569394

E-mail: info@bootsma-tirns.nl / Website: www.bootsma-tirns.nl

- Voor al uw:
- NIEUWBOUW
 - VERBOUW
 - ONDERHOUD
 - RENOVATIE
 - RESTAURATIE
 - BETONWERK
 - LEVERING MATERIALEN EN KOZIJNEN
 - AANVRAAG VERGUNNINGEN

Plannon

BOUW
GARANT

stelsel gecertificeerd
hoofdaannemer

Specialist bouw Plannon-cellenbetonwoning: energiezuinig en onderhoudsvrij

**RUITERSHOP
DE PASSAGE**

Eise Eisingastraat 40 te Dronrijp Tel. 06 - 20 49 57 36

www.ruitershopdepassage.nl

Het is meer dan ooit tijd voor de Rabobank.

Het is tijd voor een bank die niet anders doet, maar anders is. Voor een bank die meer wil zijn dan een financieel doorgeefluik. Een bank waar het niet alleen om winst gaat.

Het is tijd voor een bank met coöperatieve principes. Voor een bank waar je als lid kunt meepraten. Een bank die haar maatschappelijke verantwoordelijkheid niet uit de weg gaat.

Het is tijd voor een bank die continu investeert in nieuwe technieken. Voor een bank die daardoor de grootste internetbank van Europa kon worden. Een bank die ook op veel andere fronten marktleider is.

Het is tijd voor een bank die tot de meest solide banken ter wereld behoort. Voor een bank die de stekker er niet zomaar uittrekt. Een bank die er daardoor ook kan zijn in minder goede tijden.

Het is tijd voor een bank die de wereld als speelveld heeft. Voor een bank die tegelijkertijd zo vertrouwd dichtbij is. Een bank die haar klanten kent en nooit zal vergeten wiens geld het is: dat van u.

Het is tijd voor de Rabobank.

Rabobank Sneek-ZuidwestFriesland heeft kantoren te
Sneek • Heeg • IJlst • Woudsend • Joure • St. Nicolaasga • Langweer • Lemmer • Echtenerbrug
Balk • Workum • Koudum • Stavoren • Bakhuizen • Oudemirdum • Bolsward • Easterein • Makkum • Wommels
tel. (0515) 43 70 00 • e-mail info@sneek-zwf.rabobank.nl • internet www.sneek-zwf.rabobank.nl

Rabobank